

*ISLAMSKA ZAJEDNICA U SISKU 1967.–2017.
– 50 GODINA KONTINUITETA MISIJE*

Alem Crnkić, Filip Škiljan, Vlatka Dugački, Medžlis Islamske zajednice Sisak, Sisak 2019., 272 str.

Islamska zajednica u Republici Hrvatskoj 2016. proslavila je stogodišnjicu priznavanja islama službenom vjerom, stotinu godina nakon historijske odluke donesene 27. travnja 1916. godine u Saboru Kraljevine Hrvatske i Slavonije da se islam izjednači u pravima s drugim religijama. Kako bi dostojno obilježila ovu obljetnicu Islamska zajednica objavila je *Islamski enciklopedijski almanah* (Mešihat Islamske zajednice u Hrvatskoj, Zagreb 2019). Polovicu ove obljetnice proslavila je Islamska zajednica u Sisku, obilježivši vlastitu obljetnicu objavljivanjem monografije *Islamska zajednica u Sisku 1967.-2017. – 50 godina kontinuiteta misije*. Autori monografije su Alem Crnkić, glavni imam Medžlisa Islamske zajednice Sisak, Filip Škiljan, znanstveni savjetnik u Institutu za migracije i narodnosti te Vlatka Dugački, viša znanstvena suradnica u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža.

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine, u Sisku živi 2442 muslimana, tj. 5% ukupnoga stanovništva, dok na prostoru čitave Sisačko-moslavačke županije živi 4140 muslimana ili 2,4% ukupnoga stanovništva. Kroz pola stoljeća Islamska je zajednica okupljala generacije muslimana grada Siska i okolice kao nadsvodujuća institucija i čuvarica identiteta. Monografija govori o doseljavanju, prisustvu muslimana i njihovu djelovanju te doprinosu širem društvu, ne isključivo kroz Islamsku zajednicu. Čitatelj će tako u njoj pronaći i informaciju o dodjeli priznanja za najstariji i najdugovječiji obrt u gradu Sisku jednoj muslimanskoj albanskoj obitelji, kao i svjedočanstva ljudi koji su u šezdesetim, sedamdesetim i osamdesetim godinama XX. st. dolazili raditi u sisačku Željezaru (većina muslimana sisačkoga područja podrijetlom su iz prekograničnoga Cazina). Upravo će ovi pioniri postaviti temelje zajednici početkom 1960-ih godina. Sredinom istoga desetljeća javlja se potreba za organiziranjem vjerskoga života pa je 1967. godine osnovan prvi Džematski odbor Islamske zajednice, a 1974. godine kupljena kuća, koja se u narednim desetljećima koristila za mesdžid, mekteb i imamski stan. Posebno mjesto u knjizi zaslužio je Fuad ef. Karaga, imam s najdužim periodom djelovanja (21 godina), pokretač niza projekata Zajednice i njezin lider tijekom teških godina Domovinskoga rata.

Nakon krvavih 1990-ih godina Islamska zajednica postala je sve aktivnija u društvenim tokovima, uključila se u javne programe kao što su Bajram u centru grada, prva halal kuharica (*Iz Nahline halal kuhinje*, 2018) i prvi hrvatski »doktor za halal« Aldin Dugonjić, ali i redovite ekumenske susrete, posebno s Katoličkom crkvom i Srpskom pravoslavnom crkvom. Posebnu vrijednost monografiji daju i intervjui s brojnim akterima institucionalnoga sazrijevanja Islamske zajednice u Sisku te brojna arhivska građa koja osvjetljava ključne trenutke polustoljetne povijesti. Dok se Filip Škiljan uglavnom bavio ranijim razdobljem (str. 16–90), Vlatka Dugački obradila je novije razdoblje, tj. mandat glavnoga imama Alema Crnkića (str. 91–246), ukratko predstavivši sve segmente rada i djelovanja Zajednice – imamsko-muallimski rad (vjeronauk, mekteb, Omladinski klub), rad s džematlijama (koncerti povodom nove hidžretske godine, mektebska priredba »Poslanik u mom srcu«, brojne ramazanske aktivnosti), karitativne aktivnosti (distribucija kurbanskoga mesa potrebitima, dušobrižništvo u bolnicama, podrška sirijskim izbjeglicama) te infrastrukturne projekte, vrhunac kojih svakako predstavlja izdavanje građevinske dozvole za gradnju Islamskoga centra u Sisku, s početkom radova 2015. godine.

Monografija je tvrdih korica velikoga formata te obseže 272 stranice, a proračena je bogatom arhivskom građom i fotografijama. Posebno je važna za daljnja znanstvena istraživanja Islamske zajednice na sisačkom području kao integralnoga dijela širega konteksta institucionalnoga djelovanja muslimana u Hrvatskoj. Treba spomenuti i da korice monografije krasi slika budućega Islamskog centra u Sisku, dovršetak kojega se u vrijeme pisanja ovih redaka već nazire.

Islamska zajednica u Sisku vrlo je dobro organizirana zajednica s inovativnim idejama koja svakako može biti primjerom ostalim islamskim zajednicama u Republici Hrvatskoj, kao i ostalim vjerskim zajednicama. Unatoč često lošim infrastrukturnim uvjetima u kojima djeluje, uspjela je održati neprekinut doprinos i stabilnu ulogu u hrvatskom društvu. Trajan je svjedok njezine uloge i ova monografija.

EDIN MUFTIĆ

Članci su dostupni pod licencijom Creative Commons: Imenovanje-Nekomercijalno (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Sadržaj smijete umnožavati, distribuirati, priopćavati javnosti i preradivati ga, uz obvezno navođenje autorstva, te ga koristiti samo u nekomercijalne svrhe.